

Vergaderjaar 1993–1994 Nr. 331

23 464

Wijziging van de Wet op de rechtsbijstand en enkele andere wetten

NADER GEWIJZIGD VOORSTEL VAN WET

29 maart 1994

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut!, doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de bepalingen betreffende de rechtsbijstand in strafzaken te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet op de rechtsbijstand wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 28, tweede lid, wordt «artikel 12, vierde lid,» vervangen door: artikel 12, derde lid.

B

In artikel 35, vijfde lid, wordt «artikel 1, derde lid, van de Algemene Bijstandswet» vervangen door: artikel 1, vierde lid, van de Algemene Bijstandswet.

C

Artikel 43 komt als volgt te luiden:

Artikel 43

1. Rechtsbijstand is kosteloos in de gevallen waarin krachtens enig wettelijk voorschrift in het Wetboek van Strafrecht of het Wetboek van Strafvordering aan de verdachte of de veroordeelde op last van de rechter

een raadsman wordt toegevoegd door het bureau, onverminderd het in artikel 49 van het Wetboek van Strafvordering bepaalde.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op rechtsbijstand bedoeld in:

- a. artikel 24, derde lid, van de Uitleveringswet;
- b. artikel 34d van de Vreemdelingenwet;
- c. artikel 54, vierde lid, van de Beginselenwet gevangeniswezen;
- d. artikel 76, tweede lid, van de Wet op de jeugdhulpverlening;
- e. artikel 52, derde lid, en 64, tweede lid, van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnis;
- f. de artikelen 8, derde lid, 22, eerste lid, en 41, twaalfde lid, van de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen;
- g. artikel 22, vijfde lid, van de Tijdelijke regeling voor de rechtspositie van ter beschikking gestelden.

D

Artikel 44 wordt als volgt gewijzigd:

- a. Het eerste lid vervalt.
- b. Het tweede lid wordt vernummerd tot het eerste lid en komt te luiden:

1. Aan personen die zich krachtens het Wetboek van Strafrecht of het Wetboek van Strafvordering door een raadsman kunnen doen bijstaan, kan het bureau een advocaat toevoegen.

c. Een nieuw tweede en derde lid wordt toegevoegd, luidende:

2. De eigen bijdrage bedoeld in artikel 35, eerste en tweede lid, is niet verschuldigd voor rechtsbijstand, indien deze op grond van het eerste lid wordt verleend aan een rechtzoekende wiens inkomen niet meer bedraagt dan genoemd in artikel 35, derde lid, onder a.

3. De eigen bijdrage is niet verschuldigd, indien een zaak eindigt zonder de toepassing van een straf of maatregel dan wel zonder toepassing van artikel 9a Wetboek van Strafrecht. De rechtsbijstandverlener restitueert de eigen bijdrage aan de rechtzoekende, tenzij deze de eigen bijdrage nog niet heeft voldaan.

d. Toegevoegd wordt een vierde lid, dat komt te luiden:

4. Het bureau is bevoegd geen eigen bijdrage op te leggen bij de toevoeging van een raadsman aan hen die zich anders dan als verdachte of veroordeelde krachtens het Wetboek van Strafrecht of Wetboek van Strafvordering laten bijstaan.

E

a. Het opschrift van hoofdstuk VII komt als volgt te luiden:

Hoofdstuk VII. Bezwaar en beroep

b. Een nieuw artikel 46 wordt ingevoegd, luidende:

Artikel 46

1. Indien beroep wordt ingesteld tegen een besluit van de raad is in afwijking van artikel 8:7, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de rechtbank bevoegd binnen het rechtsgebied waarvan de raad is gevestigd.

2. In afwijking van artikel 8:41, derde lid, onder b en c, van de Algemene wet bestuursrecht bedraagt het griffierecht f 50 indien door een rechtzoekende beroep wordt ingesteld tegen een besluit van de raad.

3. In afwijking van artikel 40, tweede lid, onder a en b, van de Wet op de Raad van State bedraagt het griffierecht f 150 indien door een rechtzoekende hoger beroep wordt ingesteld.

ARTIKEL II

Het Wetboek van Strafvordering wordt als volgt gewijzigd:

A

In het derde lid van artikel 40 komt de laatste volzin als volgt te luiden:
Deze geeft een last aan het bureau rechtsbijstandvoorziening, dat aan de verdachte voor de duur van de in verzekeringstelling een raadsman toevoegt.

B

Artikel 41 wordt als volgt gewijzigd:

- a. De aanhef van het eerste lid komt te luiden: Aan de verdachte die geen raadsman heeft, wordt door het bureau rechtsbijstandvoorziening een raadsman toegevoegd;
- b. In het eerste lid onder a en b wordt voor de zinsnede «door of op last van» gelezen: op ambtshalve last van.
- c. In het tweede lid wordt voor de zinsnede «van de verplichting tot toevoeging ingevolge het voorgaande lid» gelezen: van de lastgeving ingevolge het eerste lid.

C

- a. In het eerste lid van artikel 42 wordt na de zinsnede: «Op verzoek van de verdachte wordt hem» ingevoegd: door het bureau rechtsbijstandvoorziening.
- b. In het tweede lid wordt na de zinsnede: «Bevoegd tot» ingevoegd: het geven van een last tot.

D

Artikel 43 wordt als volgt gewijzigd:

- a. Het eerste lid vervalt.
- b. Het tweede lid wordt vernummerd tot 1.
- c. Een nieuw tweede lid wordt ingevoegd dat luidt:
  2. De toevoeging van een raadsman aan degene die krachtens een bevel tot voorlopige hechtenis is gedetineerd, is in iedere aanleg kosteloos.

E

Artikel 45 wordt als volgt gewijzigd:

- a. Het derde lid komt te luiden:
  3. Toevoeging van een andere raadsman geschiedt door het bureau rechtsbijstandvoorziening dat de te vervangen raadsman heeft toegevoegd. In geval de raadsman is toegevoegd op last van een rechterlijke autoriteit, geschiedt de vervanging na een daartoe strekkende last van die autoriteit.
- b. Het vierde lid komt te luiden:
  4. Blijkt van de verhindering of ontstentenis van de raadsman pas op de terechtzitting, dan geeft de voorzitter last tot toevoeging van een andere raadsman.

F

Artikel 47 wordt als volgt gewijzigd:

de zinsnede: «door een rechterlijke autoriteit of» komt te vervallen.

G

In artikel 470, tweede lid, wordt na de zinsnede «ambtshalve door» ingevoegd: het bureau rechtsbijstandvoorziening op last van.

H

Artikel 489 wordt als volgt gewijzigd:

a. In het eerste lid komt de tweede volzin als volgt te luiden:

De toevoeging geschiedt op last van de kinderrechter, of wanneer hoger beroep is ingesteld tegen het eindvonnis in eerste aanleg op last van de voorzitter van het gerechtshof, door het bureau rechtsbijstandsvoorziening.

b. In het tweede lid komt de aanhef als volgt te luiden:

De kinderrechter kan ambtshalve een last tot toevoeging van een raadsman geven aan de verdachte die geen raadsman heeft:

c. Het derde lid komt als volgt te luiden:

Bevoegd tot het geven van een last tot toevoeging in het geval, vermeld in het tweede lid, onder a, is de kinderrechter in de rechtbank binnen het rechtsgebied waarvan de vervolging is aangevangen. Zodra zich een zodanig geval voordoet, geeft het betrokken openbaar ministerie daarvan kennis aan de kinderrechter die tot het geven van deze last bevoegd is. De last is gericht tot het bureau rechtsbijstandvoorziening.

d. In het vierde lid wordt na de zinsnede: «toevoeging geschiedt door» ingevoegd: het bureau rechtsbijstandvoorziening op last van.

I

Artikel 509c komt als volgt te luiden:

Artikel 509c

Ten spoedigste na de beslissing bedoeld in artikel 509a, geeft de voorzitter van het gerecht het bureau rechtsbijstandvoorziening last tot toevoeging van een raadsman aan de verdachte.

J

In artikel 509k wordt in het eerste lid na de zinsnede: «zo hij geen raadsman heeft, door» ingevoegd: het bureau rechtsbijstandvoorziening op last van.

K

In artikel 509r wordt in het eerste lid na de zinsnede: «zo hij geen raadsman heeft, door» ingevoegd: het bureau rechtsbijstandvoorziening op last van.

L

Artikel 580, vierde lid, komt als volgt te luiden:

Indien de zaak bij een rechterlijk college is aangebracht, wordt de aangehoudene door het bureau rechtsbijstandvoorziening op last van de voorzitter een raadsman toegevoegd. Ten aanzien van de raadsman gelden de bepalingen van de derde titel van het Eerste Boek.

ARTIKEL III

Het Wetboek van Strafrecht wordt als volgt gewijzigd:

A

In het vierde lid van artikel 13b wordt de derde volzin vervangen door:
Indien hij geen raadsman heeft, geeft de voorzitter op verzoek van de veroordeelde een last tot toevoeging van een raadsman aan het bureau rechtsbijstandvoorziening.

B

De eerste volzin van artikel 15b, derde lid, komt als volgt te luiden:
Indien niet blijkt dat de veroordeelde een raadsman heeft, geeft de voorzitter op verzoek van de veroordeelde aan het bureau rechtsbijstandvoorziening last tot toevoeging van een raadsman.

ARTIKEL IV

De Beginselenwet gevangeniswezen wordt als volgt gewijzigd:
In artikel 54, vierde lid, komt de tweede volzin als volgt te luiden:
Indien de klager geen raadsman heeft, kan de voorzitter op verzoek van de klager aan het bureau rechtsbijstandvoorziening last geven tot het toevoegen van een raadsman.

ARTIKEL V

De Wet op de jeugdhulpverlening wordt als volgt gewijzigd:
In artikel 76, tweede lid, komt de tweede volzin als volgt te luiden:
Toevoeging van een advocaat kan geschieden door het bureau rechtsbijstandvoorziening op last van de voorzitter van de klachtencommissie.

ARTIKEL VI

De Uitleveringswet wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 24, derde lid, komt als volgt te luiden:
Indien niet blijkt dat de opgeëiste persoon reeds een raadsman heeft, geeft de voorzitter aan het bureau rechtsbijstandvoorziening last tot toevoeging van een raadsman.

B

Artikel 55, tweede lid, eerste volzin, komt te luiden:
Indien een persoon overeenkomstig deze wet van zijn vrijheid wordt beroofd – anders dan uit kracht van een bevel tot aanhouding of voorlopige aanhouding, dan wel tot inverzekeringstelling of tot verlenging van de termijn daarvan – geeft de voorzitter van de rechtbank in het arrondissement waarin hij zich bevindt een last tot toevoeging aan het bureau rechtsbijstandvoorziening.

ARTIKEL VII

De Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnisen wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 52, derde lid, komt de laatste volzin als volgt te luiden:
Indien niet blijkt dat de veroordeelde reeds een raadsman heeft, geeft de voorzitter aan het bureau rechtsbijstandvoorziening last tot toevoeging van een raadsman.

B

In artikel 64, tweede lid, wordt na de zinsnede «een raadsman toegevoegd door» ingevoegd: het bureau rechtsbijstandvoorziening op last van.

ARTIKEL VIII

De Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 8, derde lid, komt in de eerste volzin de zinsnede «voegt aan de betrokkene een raadsman toe» als volgt te luiden: geeft het bureau rechtsbijstandvoorziening last tot toevoeging van een raadsman aan de betrokkene.

B

In artikel 41, twaalfde lid, komt de laatste volzin als volgt te luiden: Indien niet blijkt dat de klager reeds een raadsman heeft, kan uitsluitend de rechter aan het bureau rechtsbijstandvoorziening last geven tot toevoeging van een raadsman.

ARTIKEL VIIIA

De Vreemdelingenwet wordt als volgt gewijzigd:

A

- a. Artikel 34d, tweede lid komt te luiden:
  2. Bevoegd tot het geven van een last tot toevoeging aan het bureau rechtsbijstandvoorziening is de president van de rechtbank in het rechtsgebied waarvan de vreemdeling zich bevindt;
  - b. In het derde lid wordt voor «de raad van de rechtsbijstand» gelezen: het bureau rechtsbijstandvoorziening
  - c. In het vierde lid wordt voor «die raad» gelezen: dat bureau.

B

- a. Artikel 34e, derde lid, komt te luiden:
  3. Toevoeging van een andere raadsman geschiedt door het bureau bedoeld in artikel 34d, tweede of derde lid.
  - b. Het vierde lid komt te luiden:
    4. Blijkt van de verhindering of ontstentenis van de raadsman pas tijdens het gehoor ingevolge artikel 34a, dan geeft de voorzitter van de kamer last tot toevoeging van een andere raadsman aan het bureau bedoeld in artikel 34d, tweede of derde lid.

ARTIKEL IX

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige handhaving de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,